

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi rendeletre az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló 521/2008/EK rendelet módosításáról

(COM(2011) 224 végleges – 2011/0091 (NLE))

(2011/C 318/23)

Főelőadó: **Mihai MANOLIU**

2011. május 16-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi rendeletre az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló 521/2008/EK rendelet módosításáról

COM(2011) 224 végleges – 2011/0091 NLE

Az EGSZB elnöksége 2011. május 3-án megbízta az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2011. július 13-14-én tartott 473. plenáris ülésen (a 2011. július 13-i ülésnapon) főelőadónak kijelölte Mihai MANOLIU-t, továbbá 131 szavazattal 1 ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB helyesli az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló 521/2008/EK rendelet módosítására vonatkozó tanácsi rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatos döntést. Úgy véli ugyanis, hogy a kutatási-fejlesztési beruházásoknak a javasolt módosítások révén történő felpörgetése növelni fogja a pályázatok nyertesei számára szükséges kiszámíthatóságot, amennyiben lehetőség teremt egy pályázat minimális finanszírozási szintjének a meghatározására.

1.2 A vizsgált javaslat kedvező megítélése révén az EGSZB aláhúzza a javasolt stratégia fontos szerepét a beruházások terén, valamint a kutatásoknak az európai kutatási térség megerősítése nyomán történő koordinálásával kapcsolatban.

1.3 Az EGSZB ismételten rámutat ⁽¹⁾ a következő fellépések szükségességére:

1.3.1 az eljárások egyszerűsítése a kutatási-fejlesztési programok adminisztratív bonyolultságából adódó negatív hatás csökkentése révén;

1.3.2 komplex információs program, amely hozzájárul a szükséges pénzügyi források hatékonyabb mozgósításához, ahol nem csupán az ipar hozzájárulásáról, hanem a tevékenységekben részt vevő egyéb jogi személyektől érkező hozzájárulásról is szó van;

1.3.3 az Európai Bizottság és az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás közötti pénzügyi megállapodást méltányosan és azonos feltételekkel kell alkalmazni mind az ipari csoport, mind pedig a tudományos csoportosulás esetében;

1.3.4 a fenti tanácsi rendelethez elfogadott eredeti költségvetéshez képest ne merüljenek fel további pénzügyi kihatások, a javasolt módosítások az eredetileg tervezett költségvetés végső felhasználási lehetőségeinek javítására szolgáljanak;

1.3.5 egyedi szakképzési programok indítása, amelyek lehetővé teszik a munkavállalók szakképesítésének hozzáigazítását a szóban forgó közös technológiai kezdeményezés által teremtett munkahelykinálathoz.

1.4 Az EGSZB szükségesnek tartja egy világos elképzelés meghatározását és a 2020-as év távlatára szóló menetrend felállítását.

2. Összefüggések és általános megállapítások

2.1 Az üzemanyagcella- és hidrogéntechológia olyan ígéretes, hosszú távú energia-előállítási lehetőséget jelent, amely a gazdaság valamennyi ágazatában felhasználható, és a biztonságos energiaellátás, a közlekedés, a környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság szempontjából egyaránt számos előnyt nyel jár.

2.2 Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás

2.2.1 arra irányul, hogy Európát világszinten az üzemanyagcella- és hidrogéntechológia élvonalába állítsa, amennyiben jelentős közösségi haszon létrehozását teszi lehetővé a kereskedelmi, piaci erők számára;

2.2.2 koordinált módon támogatja a kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs (KTD) tevékenységeket a tagállamokban a piac kudarcainak enyhítése és a kereskedelmi alkalmazások fejlesztésére való összpontosítás érdekében. Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás több

⁽¹⁾ HL C 204., 2008.8.9., 19. o.

mint két éve végzi tevékenységét. Lezárult egy teljes operatív ciklus, pályázatával, a pályázatok kiértékelésével, a finanszírozásra vonatkozó tárgyalásokkal és a támogatási megállapodás megkötésével⁽²⁾;

2.2.3 Támogatja a közös technológiai kezdeményezés KTD-vel kapcsolatos prioritásait az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia terén a versenyalapú (uniós részről összesen 470 millió eurós hozzájárulással megvalósuló) finanszírozások – pályázatast követő – megítélése révén;

2.2.4 Igyekszik bátorítani a közületi és magánberuházásokat az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai kutatások terén.

2.3 Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás fő feladatai és tevékenységei a következők:

2.3.1 biztosítsa a közös technológiai kezdeményezés létrehozását és hatékony irányítását;

2.3.2 biztosítsa a kutatási tevékenység kritikus tömegét;

2.3.3 nemzeti és regionális szinten ösztönözzön új ipari beruházásokat;

2.3.4 a kkv-k bevonásával is ösztönözze az innovációt és az új értékteremtési láncok kialakulását;

2.3.5 könnyítse meg az ipar, az egyetemek, valamint az alap- és az alkalmazott kutatás központjai közötti együttműködést;

2.3.6 a hetedik keretprogram célkitűzéseinek megfelelően könnyítse meg a kkv-k részvételét;

2.3.7 ösztönözze az összes tagállam és társult ország intézményeinek a részvételét;

2.3.8 a biztonságos működés szavatolása érdekében, de az innováció akadályozása nélkül indítson el új rendeletek és szabványok kidolgozását célzó kutatói tevékenységet;

2.3.9 lásson el kommunikációs és terjesztési tevékenységeket, hogy a közvélemény érdeklődését felkeltő megbízható információ álljon rendelkezésre;

2.3.10 hívjon le közösségi alapokat a magánszféra forrása-inak mozgósítása mellett;

2.3.11 biztosítsa a források megfelelő pénzügyi kezelését;

2.3.12 teremtsen minden pályázó, és különösen a kkv-k számára átlátható és tisztességes versenyhelyzetet.

2.4 Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás – különösen az „Energia”, a „Nanotudományok, nanotechnológiák, anyagok és új termelési technológiák”, valamint a „Közlekedés, beleértve a légiközlekedést is” témában” az „Együttműködés” egyedi programjának keretén belül – a hetedik keretprogram megvalósításához járul hozzá.

3. Az Európai Bizottság javaslata

3.1 A közös technológiai kezdeményezések az EUMSZ 187. cikke alapján kerültek be a hetedik keretprogramba (PC7⁽³⁾) az európai szintű kutatás területén működő köz-magán partnerségek létrehozásának egyik módjaként.

⁽²⁾ Még négy másik közös vállalkozás létezik CLEAN SKY, IMI, ARTEMIS és ENIAC elnevezéssel.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30.

3.2 Az EGSZB⁽⁴⁾ hangsúlyozza, hogy a közös technológiai kezdeményezések jól tükrözik az EU szilárd elkötelezettségét a kutatás területén kifejtett különféle erőfeszítések összehangolása iránt, és ezen keresztül hozzájárulnak az európai kutatási térség megszilárdításához és az európai versenyképességgel kapcsolatos célkitűzések eléréséhez.

3.3 Az ipari részvétellel szemben már a kezdetektől fogva követelmény volt, hogy az iparnak a üzemeltetési költségekhez 50 %-os pénzügyi hozzájárulást kell nyújtania, és hogy a működési költségekhez az ipar részéről természetben nyújtott hozzájárulásnak legalább el kell érnie a bizottsági pénzügyi hozzájárulás összegét.

3.4 Az EGSZB csalódottan állapítja meg, hogy az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás első két pályázati ajánlatkérését követően a finanszírozási plafonok ismétlődő átszabására és csökkentésére volt szükség minden résztvevő számára: a nagyvállalatok esetében az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás hozzájárulását 50 %-ról 33 %-ra, míg a kkv-k és a kutatóintézetek számára 75 %-ról 50 %-ra kellett csökkenteni.

3.5 Ezek a finanszírozási szintek jóval alacsonyabbak a 7. keretprogramban foglaltaknál, és alacsonyabbak az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiával foglalkozó egyéb, Európán kívüli kutatási és fejlesztési programokban előírtaknál is.

3.6 A finanszírozás alacsony mértéke, valamint a gazdasági és pénzügyi válság vezetett el az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozással kapcsolatos fellépésekben való részvétel jelenlegi szintjére, mely alatta marad a kezdeti várakozásnak.

3.7 Ha a jelenlegi helyzet nem változik meg, várható, hogy általában véve továbbra sem fog érdeklődést mutatni a közös vállalkozás tevékenysége iránt sem az ipar, sem a kutatóközösség.

3.8 A jelenlegi rendelet nem veszi figyelembe azt, hogy több esetben ösztönöznek és várnak el a nemzeti és regionális szintű közszférától érkező hozzájárulást a projektekhez.

3.9 Az új szöveg szerint annak megítélése során, hogy az ipar hozzájárulása megfelel-e az EU-finanszírozás szintjének, nem csupán az ipar saját hozzájárulását, hanem a tevékenységekben részt vevő más jogi személyektől származó összegeket is figyelembe kell venni.

3.10 Annak érdekében, hogy a leendő kedvezményezettek kiszámíthatóbb körülmények között pályázhassanak, lehetőség nyílik arra, hogy a finanszírozási ráta minimuma szerepeljen a pályázati felhívásban.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás 2008-ban jött létre az – energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos európai politika technológiai alappillért jelentő – SET-terv keretén belül megvalósítandó PPP eszköz

⁽⁴⁾ HL C 204., 2008.8.9., 19. o.

szemléltető példaként. Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás célja az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiák fejlesztési ütemének a 2010–2020-as időszakban történő felgyorsítása. A pályázati felhívásokban meghatározott 36 terület az alábbi 5 alkalmazási területen igyekszik megkönnyíteni a kereskedelmi alkalmazások továbbfejlesztését:

- 4.1.1 szállítási és élelmezési infrastruktúra;
- 4.1.2 a hidrogén előállítás és elosztása;
- 4.1.3 helyi energiatermelés;
- 4.1.4 hordozható berendezések;
- 4.1.5 több ágazatot átfogó, különféle alkalmazások.

4.2 A közös vállalattal kapcsolatos fellépés általános célkitűzése az elkövetkező öt évre az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia fejlesztésének a meggyorsítása ahhoz, hogy ezek a technológiák az új egyedi piacok (hordozható berendezések, hordozható generátorok, házi alkalmazások kombinált villany- és hőtermelés céljából, szállítási célra szolgáló alkalmazások) keretében eljussanak a kereskedelmi stádiumba.

4.3 Az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás, valamint a közös technológiai kezdeményezés célja az eredményekre összpontosító kutatás-fejlesztés meghatározása és végrehajtása, valamint az új technológiák eredményeinek széleskörű bevezetése. A tevékenységek azon stratégiai

dokumentumokon alapulnak, melyeket a Hidrogén- és Üzemanyagcella-technológia Európai Platformjának keretében – és különösen annak végrehajtási tervében – vezetett ipari programok határoznak meg

4.4 A „New Energy World Industrial Grouping Fuel Cell and Hydrogen for Sustainability” (NEW-IG) ⁽⁵⁾ elnevezésű Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológia Közös Vállalkozás Európai Csoportosulása olyan, a belga törvény szerint megalakult önkéntes non-profit társulás, mely az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológia terén kutatási-fejlesztési tevékenységet végző bármely európai vállalat számára nyitva áll. Ez a csoportosulás magába foglalja az EGT-országokat és a tagjelölt országokat, éves költségvetése pedig mintegy egy milliárd euró, melyet 2013-ig lehet beruházásra felhasználni.

4.5 A csoportosulás ismételt és világosan kinyilvánítja elkötelezettségét, hogy olyan moduláris technológiákat hozzon létre, amelyek különböző tevékenységi területeken, így a szállításban, az energiatermelésben, valamint az ipari és háztartási berendezések tekintetében gazdasági nyereséggel és pozitív környezeti hatással járnak.

4.6 Ez a nagyra törő terv illeszkedik azon európai célkitűzések közé, melyek az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságon, a fokozottan biztonságos energiaellátáson, a kőolajfüggetlenség csökkentésén, az új zöld technológiákhoz való hozzájáruláson, az európai versenyképesség fenntartható megvalósításán és új munkahelyek létrehozásán alapul.

Kelt Brüsszelben, 2011. július 13-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Staffan NILSSON

⁽⁵⁾ European Industry Grouping for a Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking (Európai Ipari Csoportosulás az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalatért).